

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 12 grudnia 2019 r.

ZP-NKWR.431.2.77.2019.EK

Pan
Piotr Borowczyk
Dyrektor
Zespołu Placówek
Opiekuńczo – Wychowawczych
„Dom nad Baryczą”
Placówka Opiekuńczo –
Wychowawcza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 25-27 listopada 2019 r. na podstawie art. 122 i art. 186 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy Edyta Kubicka - starszy inspektor wojewódzki i Emilia Molska - Kaźmierczak – inspektor wojewódzki z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dom nad Baryczą” Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej przy ul. Kwiatowej 1 w Krośnicach, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką” lub „Domem”.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2019 r.

Przedmiotem kontroli było dokonywanie oceny zasadności pobytu dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej, przestrzeganie praw dziecka oraz zgodność zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 27 listopada 2019 roku funkcję Dyrektora Placówki pełnił Pan Piotr Borowczyk odpowiedzialny za realizację zadań w ocenianych obszarach.

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych przez Dyrektora, akt osobowych w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe, indywidualnych rozmów z wychowankami. Kontrola została odnotowana w zeszycie kontroli pod numerem 40.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowością, której przyczyną może być nieprzestrzeganie przepisów prawa. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Stwierdzona nieprawidłowość nie spowodowała skutków dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym jak i wykonania zadań.

Ilekcio w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „rozporządzeniu” należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dom nad Baryczą” Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza przy ul. Kwiatowej 1 w Krośnicach, jest niepubliczną placówką opiekuńczo - wychowawczą prowadzoną przez Stowarzyszenie „Nasze Dzieci” na zlecenie Powiatu Milickiego. Działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS-IS.9423.29.2013 z dnia 10 września 2013 r. Placówka typu socjalizacyjnego, zabezpiecza 14 miejsc dla dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzin własnych.

Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy, Placówka funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny zatwierdzony i wprowadzony z dniem 1 września 2017 r. przez Zarząd Stowarzyszenia „Nasze Dzieci” w Krośnicach. Dokument ten został zaktualizowany z dniem 1 lipca 2019 r. Określa on m.in. cele, zadania Placówki, zasady i tryb kwalifikowania oraz kierowania wychowanków, obowiązujące standardy. Wskazane jest skorygować nazewnictwo użyte w dokumencie (niespójne ze wskazanym w przepisach): ośrodek adopcyjno – opiekuńczy, indywidualny plan pomocy dziecku, plan usamodzielnienia wychowanka, stały zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

W dniu kontroli w ewidencji Placówki wpisanych było 15 wychowanków, w tym trzech pełnoletnich. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora, jeden podopieczny poniżej 10 roku życia przyjęty został w trybie art. 95 ust. 2 ustawy, wraz ze starszym rodzeństwem. Natomiast przekroczony limit miejsc wynikał z udzielonej przez Wojewodę, na podstawie art. 95 ust. 3a ustawy, zgody na umieszczenie kolejnego dziecka. *(dowód: akta kontroli str. 14)*

Analizie poddano dokumentację 8 wychowanków dotyczącą przestrzegania przepisów w zakresie trybu i sposobu kierowania dzieckiem do Placówki. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia dzieci były umieszczane w Placówce na podstawie skierowań wystawianych przez powiat właściwy do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie w oparciu o orzeczenie sądu. W toku czynności ustalono, że wszyscy wychowankowie posiadali prawidłowo wystawiony dokument kierujący do Placówki, za wyjątkiem jednej osoby, której skierowanie zostało zaktualizowane podczas kontroli. Każde dziecko posiadało wymagane dokumenty, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1 - 4 rozporządzenia, tzn. odpis aktu urodzenia, orzeczenie sądu o umieszczeniu w placówce, dokumenty szkolne (w szczególności świadectwa) oraz dokumentację o stanie zdrowia. Informacja o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach, wskazana w § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia, została przekazana w przypadku 7 dzieci, dla jednego była jeszcze w trakcie kompletowania - dziecko przyjęte do Placówki w lipcu 2019 r. W sytuacji, gdy informacje z tego obszaru nie były załączane do dokumentacji przekazywanej w dniu przyjęcia dziecka do Placówki, Dyrektor występował o nie do gminy pochodzenia dziecka lub PCPR, który skierował dziecko.

(dowód: akta kontroli str. 15-18)

Zgodnie z art. 135, 137 i 138 ust. 1 ustawy, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w okresie objętym kontrolą zbierał się pięć razy, w dniach: 13 listopada 2018 r., 30 kwietnia i 28 maja 2019 r., 22 i 29 października 2019 r. Dokonywał oceny sytuacji umieszczonych w Placówce wychowanków w celu ustalenia ich aktualnej sytuacji rodzinnej, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowania planu pomocy, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, stanu zdrowia wychowanka i aktualnych potrzeb, możliwości powrotu do rodziny lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej oraz informowania sądu o potrzebie umieszczenia w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Ocenie poddano dokumentację ośmiu wychowanków. Osoby wskazane w art. 137 ust. 1 ustawy, za wyjątkiem przedstawiciela ośrodka adopcyjnego oraz osób o których mowa w pkt 5 ww. przepisu, tj. lekarza, pielęgniarki, były każdorazowo z wyprzedzeniem zawiadamiane o posiedzeniach. W zawiadomieniach zawierano informację o terminie, jak również wskazywano dziecko, którego posiedzenie będzie dotyczyło (według załączonego harmonogramu). W posiedzeniach podlegających analizie udział wzięli: Dyrektor Placówki, pedagog, psycholog, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka. Zaproszenia

do udziału w posiedzeniach Zespołu kierowane były także do: rodziców dzieci, przedstawicieli Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu, Miliczu i Ostrzeszowie, do Ośrodków Pomocy Społecznej w Zgorzelcu, Miliczu, Sulikowie, Węglińcu, Lubaniu i Ostrzeszowie. Na trzech posiedzeniach, tj. w dniach 22 i 29 października 2019 r. i 13 listopada 2018 r. obecni byli przedstawiciele PCPR z Milicza, w dniach 28 maja 2019 r. i 13 listopada 2019 r. przedstawiciele PCPR ze Zgorzelca i w dniu 29 października 2019 r. na posiedzeniu obecny był przedstawiciel PCPR z Ostrzeszowa. Spośród zaproszonych na każde posiedzenie rodziców, tylko raz rodzice jednego rodzeństwa obecni byli na posiedzeniu w dniu 30 kwietnia 2019 r. Analiza przedłożonej dokumentacji pozwoliła stwierdzić, iż w przypadku dzieci, których sytuację omawiano, nie było uzasadnienia zapraszania przedstawiciela ośrodka adopcyjnego.

Ocena sytuacji dziecka dokonana przez zespół zawierała informacje z obszarów, o których mowa w art. 136 ustawy. Z każdego posiedzenia po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka sporządzano wnioski wraz z uzasadnieniem, a następnie przesyłano go do sądu.

Nie okazano jednak podczas kontroli dokumentu potwierdzającego przekazanie wniosków z posiedzeń w dniach 30 kwietnia 2019 r. oraz z 13 listopada 2018 r., co stanowi uchybienie. Jest wskazane każdorazowo dokumentować przekazane do sądu ww. wnioski.

(dowód: akta kontroli str. 18-23)

W okresie objętym kontrolą do bezpośredniej pracy z dziećmi zatrudnionych było ośmiu wychowawców i dyrektor pełniący również obowiązki wychowawcy. Ich praca była wspomagana przez pedagoga, psychologa oraz pracownika obsługi (pomoc domową – do czynności porządkowych). W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji z akt osobowych stwierdzono, iż Dyrektor Placówki oraz wszystkie osoby pracujące z dziećmi posiadały wymagane kwalifikacje zawodowe określone w art. 97 ust. 3 oraz w art. 98 ust. 1 pkt 1, 2 ustawy, za wyjątkiem jednej osoby zatrudnionej na stanowisku wychowawcy (legitymującej się wyższym wykształceniem magisterskim nauczycielskim). Wszystkie wymienione osoby posiadały pisemne oświadczenia i zaświadczenia, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1-4 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 25)

W celu dokonania oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy przeprowadzono indywidualne rozmowy z wychowankami, którzy byli obecni w Placówce i wyrazili zgodę. Fizycznie w dniach kontroli w Placówce przebywało 9 wychowanków, rozmawiano z 6. W toku rozmów ustalono, iż posiadali informacje o swoim

pochodzeniu, starsi znali swoją sytuację prawną. Dzieci mogły utrzymywać kontakty osobiste i telefoniczne z członkami rodzin, korzystały także z udzielanych im przepustek do domów rodzinnych. Znały swoje prawa i obowiązki oraz sposoby nagradzania i konsekwencje za nieprzestrzeganie zasad. Wszyscy byli objęci kształceniem i realizowali obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Żadne z dzieci nie było objęte systemem nauczania indywidualnego. Wychowankowie mieli zapewnioną pomoc w nauce ze strony wychowawców, pedagoga oraz w szkole. W rozmowie potwierdzały uczestnictwo w dodatkowych zajęciach organizowanych na terenie Placówki oraz w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno - sportowych. Wychowankowie brali udział w wycieczkach organizowanych przez szkoły oraz Placówkę. W Placówce czuły się bezpiecznie, w trudnych sytuacjach mogły liczyć na pomoc i wsparcie ze strony opiekunów i wyrażać swoje opinie. Respektowane było prawo do poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej, chętni uczęszczali do Kościoła. W Placówce obowiązywały zasady dotyczące wypełniania obowiązków związanych z utrzymaniem czystości i porządku, zachowania oraz spędzania czasu wolnego. Przestrzegano prawa do ochrony przed karaniem i poniżającym traktowaniem. Dzieci nie wnosiły zastrzeżeń w zakresie przestrzegania ich praw w Placówce, jak również nie wnosiły uwag i zastrzeżeń dotyczących wyżywienia, zaopatrzenia w odzież i środki higieny osobistej oraz wypłat kieszonkowego, które otrzymywały co miesiąc. Jedno z dzieci stwierdziło, cyt.: „*gdybym miała wybierać, to wybrałabym pobyt tutaj, a nie w domu*”.

(dowód: akta kontroli str. 26-37)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dom nad Baryczą” Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej przy ul. Kwiatowej 1 w Krośnicach, stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Osoba zatrudniona na stanowisku wychowawcy nie posiadała odpowiednich kwalifikacji.

Wobec powyższego wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Uregulować kwestię zatrudnienia osoby bez kwalifikacji.

Podstawa prawna: art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2019 r. poz. 1111 ze zm.).

Termin realizacji: 30 czerwca 2020.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2019 r. poz. 1111 ze zm.). Proszę w terminie do dnia **30 czerwca 2020 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

Ewa Karla
.....
(przewodniczący zespołu inspektorów)

E. Karla
.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)

Iwona Drelichowska-Stopa

Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

